

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

**60111000 – География ва иқтисодий билим асослари бакалавриат таълим
йўналишининг малака талаблари**

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАЙ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «24» 08 даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 365 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рақасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъерий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	<i>60111000-География ва иқтисодий билим асослари</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	7
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар.....	11
	Келишув варағи	

1. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

60111000-География ва иқтисодий билим асослари – “Педагогика” таълим соҳасига оид йўналиш бўлиб, у умумий ўрта таълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун бакалаврият таълим йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик фаолият воситалари, усуллари, методлари;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шуғулланиш;

– Экология ва табиатни муҳофаза қилиш, умумий ер билими, география ва иқтисодий билим асосларини ўқитиш методикаси, геология, топография ва картография асослари, тупроқлар географияси, табиий ва иқтисодий-ижтимоий география, иқтисодиёт, тадбиркорлик асослари, топонимика, географиядан масала ва машқлар ечиш, аҳоли ва иқтисодий география, молия, солиқ ва солиққа тортиш, кредит муносабатлари, макроиқтисодиёт ва микроиқтисодиёт, жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар фаилар тизимидаги янгиликлар ва уларнинг иқтисодиётдаги тутган ўрни,

шунингдек, географик ва экологик қонуниятларни ишлаб чиқаришдаги аҳамияти каби комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– География, иқтисодий билим асослари таълими жараёни, мазкур фанлар тизимини ўқитишни такомиллаштиришга имкон берадиган педагогик ва инновацион технологиялар, методлар, географик таълимнинг назарий масалалари, ўқитиш методикаси, маъруза, амалий, семинар ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни;

– шахсий ва касбий маҳоратни шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни, таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни, таълимни бошқариш ва педагогик жараёни ташкил этишни тушуниш ва идрок этиш, таълим жараёни меъёрий ҳужжатлари;

– табиий, иқтисодий-ижтимоий география, экология ва атроф-муҳит муҳофазаси, география таълими, иқтисодиёт соҳаларидаги муаммолар ва уларнинг ечимлари;

– География ва иқтисодий билим асослари ихтисослиги бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари масалаларини қамраб олади.

60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврият битирувчилари профессионал таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонида аниқланадиган ушбу йўналишдаги умумқасбий ва ихтисослик фанларини ўқитиш бўйича педагогик фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқига эга бўлади.

1.2.3. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- Педагогик фаолият;
- ташкилий-бошқарув фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- маънавий-маърифий фаолият;
- тадбиркорлик.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланадиган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича Миялий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир бўлиши лозим:

Педагогик фаолиятда:

- умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида “Атрофимиздаги олам”, “Табиатшунослик”, «Табиий географиянинг бошланғич курси», «Материклар ва океанлар табиий географияси», «Ўрта Осиё ва Ўзбекистон табиий географияси», «Ўзбекистон иқтисодий-ижтимоий географияси», «Жаҳон иқтисодий-ижтимоий географияси», «География (Амалий география)», “Иқтисодий билим асослари”, “Тадбиркорлик асослари” ҳамда “Табиий фанлар (Science)” фанларидан ўрнатилган тартибда дарс бериш;

- умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-хунар коллежларидан ташқари муассасаларда тарбиячи бўлиб ишлаш;

- таълим тизимида кабинет мудири, методист ва унга тенглаштирилган лавозимларда ишлаш;

- табиий, ижтимоий-гуманитар фанлар йўналишидаги илмий-тадқиқот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;

- ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида маънавий-маърифий соҳаларда ишлаш;

- ишлаб чиқариш соҳасида компьютер технологиялари, касбий таълим педагогикаси ва технологияси, ўқитишнинг дидактик воситалари, таълимнинг электрон воситаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

- экология ва табиатни муҳофаза қилиш бўлимларида, гидрометеорология ташкилотларида;

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

- яхлит педагогик жараённинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гиёеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;

- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш;

- ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- География, иқтисодиёт соҳаларининг илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

- География ва иқтисодиёт соҳаларига доир интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўиламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиқлол ғоясини сингдириш;

- ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;

- глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушуйтириш ишларини олиб бориш;
- маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;
- миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний қадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- таълимда янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 60111000-География ва иқтисодий билим асослари таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушиниш, табиий ва илмий фанлар асосларини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги ва экологик билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиш;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф-муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- география ва иқтисодий билим асослари - бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги географик, геоэкологик ва иқтисодий билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;
- яхлит педагогик жараённинг умумий қонун, қоиуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;
- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;
- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларидан унумли фойдаланиш, ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;
- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш;

– Географик ва иқтисодий фанларнинг асосий мақсади ва тушунчалари, шаклланиши ва ривожланишининг тарихий босқичлари, Ўзбекистон олимларининг география, атроф-муҳит муҳофазаси, иқтисодиёт соҳаларидаги ютуқлари, олимларнинг география ва иқтисодиётнинг ривожлантиришига қўшган ҳиссалари, замонавий география ва иқтисодиёт фанларининг замонавий ютуқларини билиши;

– географиянинг тадқиқот усуллари, Коинот, Қуёш тизими, географик қобикда содир бўлаётган воқеа ва ҳодисалар, географик қобикнинг яхлит тизим сифатида бўйлама ва кўндаланг тузилиши, географик қобикнинг таркибий қисмлари, ундаги ҳаракатлар, келиб чиқиш сабаблари ва ривожланиш қонуниятлари, жамият ва табиатнинг ўзаро алоқадорлиги ҳамда инсоннинг географик жараёнларга таъсири, географик башорат ҳақида билим бериш, таҳлил қилишга ўргатиш, таҳлилий – танқидий, ижодий ва мустақил фикр юритиш;

– география ва иқтисодий билим асосларини ўқитиш методикасининг ривожланиш тарихи, асосий принциплари ва қонуниятлари, долзарб муаммолари, фанни ўқитишнинг мазмуни, методлари, воситалари, шакллари шунингдек, хусусий методиканинг ўзига хос хусусиятлари, фанни ўқитишда замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан фойдаланиш, ўқувчилар онги ва қалбига миллий ғояни сингдиришда зарур методик билим, кўникмаларни шакллантириш йўлларига оид билимлар бериш, таҳлилий – танқидий, ижодий ва мустақил фикр юритиш ва ўргатиш, умумий ўрта таълим мактаблари география ва иқтисодий билим асослари фани ўқитувчиларининг касбий билим ва кўникмаларини Давлат талаблари асосида чуқурлаштириш, янгилаш ва таълим-тарбия жараёнида инновацион технологиялардан фойдаланиш имконини берадиган замонавий компетенцияларини ривожлантириш;

– ернинг ривожланиш босқичлари, геологик жараёнлар, минераллар пайдо бўлиши, фойдали қазилмаларининг аҳамияти, ернинг геологик ривожланиш тарихи, эон, эра ва даврлар мазмунини ўргатиш ҳамда тупроқ ҳосил бўлиш омиллари, тупроқнинг табиат компоненти сифатида бошқа компонентлар билан ўзаро таъсир ва алоқада ривожланиши, тупроқларнинг турлари ва хоссалари, географик тарқалиши, уни карталаштириш масалаларига оид билимлар бериш ва ўргатиш;

– географик карталарнинг асоси бўлган топографик карта асосида географик картани тузиш, дала шароитида геодезия ўлчаш ишларни ўрганиш, топографик асбоблар тўғрисида зарурий маълумотларга эга бўлиш, географик карталарни ўқиш ва фойдаланиш, географик карта ва атласларнинг турлари, уларни таҳлил қилиш ва баҳолаш, географик карталардан фойдаланиш усуллари, географик карталарни нашрга тайёрлаш ва нашр қилиш, умумтаълим мактабларида фойдаланиладиган географик карта ва атласлар, уларни таҳлил қилиш ҳақида билимлар бериш;

– ер юзасидаги материклар ва океанларнинг табиатини, унда содир бўладиган жараёнлар ва ҳодисаларнинг ўзаро бир-бирига боғлиқлигини, географик қобикнинг барқарор ривожланиш қонуниятларини ўрганиш, Ўрта Осиё ва Ўзбекистон табиатининг ўзига хос табиий географик хусусиятлари, табиий шароити ва ресурслари, табиат комплекслари, табиат ҳодисалари ва уларнинг ривожланиш қонуниятларини ўзаро бир-бирига боғлиқлиги ҳамда алоқадорлигини ўрганиш, кўникмаларни шакллантириш;

– Экология ва табиатни муҳофаза қилиш тушунчаси, экологик омиллар, табиий ресурслар ва уларнинг типлари, улардан оқилона фойдаланишнинг илмий ва амалий аҳамияти ҳақида билим ва кўникмалар бериш, уларда экологик тушунчаларни шакллантириш, геоэкологияга оид билимлар беришда ҳамда табиатни муҳофаза қилиш шакллари ўргатиш;

– жаҳон, республикамиз ва унга қўшни давлатларнинг ўзига хос географик ўрни, табиий бойликлари, аҳолиси ва меҳнат ресурслари, улар халқ хўжалигининг асосий хусусиятлари, ишлаб чиқариш тармоқларининг таркиби ва ҳудудий жойлашиши, ташқи иқтисодий алоқалари, иқтисодий районлари ва улар ўртасидаги географик ҳамда экологик тафовутларни ўргатиш;

– аҳолининг жаҳон мамлакатлари, Ўзбекистон Республикаси ва дунёнинг характерли айрим мамлакатлар мисолида, сони (динамикаси) ва такрор барпо қилиниш қонуниятлари, омиллари, концепциялари, аҳолининг табиий ва миграцион ҳаракатлари, меҳнат ресурслари ва улардан фойдаланиш хусусиятлари, аҳолининг ҳудудий жойлашуви, аҳоли манзилгоҳларининг шакллари ва ривожланишининг географик хусусиятлари, ишлаб чиқаришнинг асосий тармоқлари ҳудудий жойлашувига хос бўлган хусусиятлари тўғрисида билимлар бериш;

- географик топонимлар, географик номларининг маълум макон ва даврда ривожланиши, муайян тилларда яратилган лисоний, миллий, тарихий ва географик ёдгорликлар ҳақида билим бериш, географик номларнинг илмий ва амалий аҳамияти ҳақида билим ва кўникмалар бериш, топонимик тушунчаларни шакллантириш ва топонимларни муҳофаза қилишининг асосий шакллари ўргатиш, географияда масала ва машқ тушунчаларининг асосий моҳияти, билиш фаолиятини фаоллаштиришда масала ва машқларнинг аҳамияти, турлари, даражалари, жой плани ва географик карталар, Ернинг ҳаво қобиғи, географик кузатувлар олиб бориш, география дарсларида статистик маълумотлардан фойдаланиш, аҳоли географияси ва демографияси, иқтисодий-ижтимоий географияни ўқитишда, факультатив машғулотларда масала ва машқлардан фойдаланиш усуллари ўргатиш ва улардан дарс давомида фойдалана олиши кўникмаларига эга бўлиш;

- Иқтисодий билимларни ўрганиш услубиёти, иқтисодий жараёнларни, воқеа ва ҳодисаларни таҳлил қилиш усуллари ҳақида, фаннинг мазмун-моҳияти, мақсад ва вазифалари, иқтисодий таълимотлар ҳақидаги билимга; иқтисодий қонунларни, илмий тушунчалар (категориялар)ни, иқтисодий масалалар бўйича қабул қилинган қонунлар ва қарорларни ўрганиши, билиши, риоя қилиши ва ҳаётда қўллай олиш, иқтисодчи олимлар ҳаёти ва ижоди, уларнинг иқтисодий фикрлари ва ғояларини таҳлил қилиш ҳамда уларнинг ҳозирги кундаги аҳамияти ҳақида талабаларда тегишли кўникмага; бозор иқтисодиётининг ривожланиши ва иқтисодий ислохотларининг ҳуқуқий асосларини белгилаб берувчи қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатларни ўрганиш, иқтисодий таълимотларнинг моҳиятини аниқлаш ва тушунтириш, ҳозирги замон иқтисодий таълимотлари ва шу йўналишдаги олимлар ғоялари мазмунини очиқ бериш малакасига эга бўлиш;

- Мамлакатимиз иқтисодиётини эркинлаштириш ва иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш ҳамда иқтисодиётни модернизация қилиш шароитида хўжалик юритувчи субъектларда тадбиркорлик фаолиятини тўғри ташкил этиш ва уни бошқариш, шунингдек бўлажак география ва иқтисодий билим асослари-педагог ўқитувчиларда тадбиркорликка оид билим ва кўникмаларни ривожлантириш;

- Мамлакат молия тизими, молия тушунчаси, молиялаштириш маибалари ва усуллари ҳақида, молиянинг таркибий тузилиши, молиянинг турлари, молиявий дастаклар, давлат бютжети ва унинг таркибий тузилиши, турлари, даромад манбалари, харажатлар таркиби, бюджет перефенциялари, давлатнинг фискаль-бюджет сиёсати, солиқ тизими, унинг иқтисодиётдаги ўрни ва роли, солиқлар ва солиққа тортиш, сугурта иши, кредит муносабатлари, кредитларнинг турлари ва шакллари, кредитлаш манбалари еўғрисида билим, малака, молиявий саводхонликни ривожлантиришдан иборат. Чет эл таълим тизимида менежментни, замонавий таълим концепцияларини ўргатиш, бу метод ва жараёнларни амалиётда қўллай олиш, унинг тартибини таҳлил қилиш ва моделлаштириш асосларини билиш;

- Талабаларда иқтисодий субъектларнинг бозордаги ҳатти-ҳаракати ва ишлаб чиқариш ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда фирма фойдасини максималлаштирувчи ишлаб чиқариш ҳажмини танлаш бўйича назарий ва амалий тушунчаларни ҳосил қилиш. Миллий иқтисодиётнинг макроиқтисодий кўрсаткичлари, унинг рақобатбардошлигини таъминлаш йўллари, макроиқтисодий барқарорлигини таъминлаш, иқтисодий тараққиёт ва иқтисодий ўсиш, макроиқтисодий бекарорлик ва

унинг сабаблари ҳақида кўникмаларни ривожлантириш;

- Жаҳон ҳўжалиги тушунчаси, унинг вужудга келиш эволюцияси ҳақида, ҳозирги замон ривожланиш тенденциялари, халқаро иқтисодий ташкилотлар, трансмиллий корпорациялар, уларнинг жаҳон иқтисодий тараққиётидаги ўрни, глобаллашув ва иқтисодий интеграция, хорижий инвестициялар, инвестицион ташкилотлар, халқаро молиявий ташкилотлар, жаҳон бозори, халқаро валюта тизими, халқаро кредит муносибатлари ҳақида билим, кўникмаларни ривожлантириш.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври менежмент, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатии баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкет давлат педагогика университети

Ректор А.Ю.Умаров

2021 йил « _____ » _____

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б. М.Эсанов

2021 йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Халқ таълими вазирлиги

Вазир Ўринбосари

2021 йил « _____ » _____

М.Ў.

Республика таълим маркази
директори

Директор Ш.Сагтаров

2021 йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкет давлат педагогика университети

Ректор А.Ю.Умаров

2021 йил « 16 » 08

КЕЛИШИЛГАН:

Андижон давлат университети

Ректор [Signature]

2021 йил « 17 » 08

М.Ў.

Бухоро давлат университети

Ректор [Signature]

2021 йил « 17 » 08

М.Ў.

Гулистон давлат университети

Ректор [Signature]

2021 йил « 18 » 08

М.Ў.

Коракалпоқ давлат университети

Ректор [Signature]

2021 йил « 18 » 08

М.Ў.

Қарши давлат педагогика институти

Ректор [Signature]

2021 йил « 19 » 08

М.Ў.

Наманган давлат университети

Ректор [Signature]

2021 йил « 19 » 08

Самарқанд давлат Денов тадбиркорлик ва педагогика институти

Ректор [Signature]

2021 йил « 19 » 08

М.Ў.

Термиз давлат университетининг Педагогика институти

Ректор [Signature]

2021 йил « 19 » 08

М.Ў.

Самарканд давлат Ўзбекистон-Фиинландия
педагогика институти

Ректор

2021 йил « 19 » 08

Урганч давлат университети

Ректор

2021 йил « 20 » 08

Жиззах давлат педагогика институти

Ректор

2021 йил « 20 » 08

Чирчик давлат педагогика институти

Ректор

2021 йил « 19 » 08

Фаргона давлат университети

Ректор

2021 йил « 20 » 08

Қўқон давлат педагогика институти

Ректор

2021 йил « 20 » 08

Навоий давлат педагогика институти

Ректор

2021 йил « 21 » 08

Нукус давлат педагогика институти

Ректор

2021 йил « 21 » 08

